

Mõtted etenduse "Vahe aeg" kohta - Ron Rääli

Jagan paari mõtet/arvamust/emotsiooni, mis nähtud etendusega tekkis. Kui peaksin etenduse kokku võtma ühe lausega, siis see oleks - "Vahe aeg" kui situatsioonikoomika peidetud sügavamõtteliste mõtetega.

Mainin eelnevalt ära, et läksin seda vaatama täielikus teadmatuses. Nüüd tagantjärele mõeldes arvan, et see oli väga kasulik, kuna olin hästi vastuvõtlik ning lasin sellel lool ennast kanda.

Alustan hoopis sellest daamist, kes ütles publikule esimesed laused. See oli juba omaette teater kõige positiivsemas tähenduses. Tundsin, kuidas ta suutis panna kogu saali keskenduma, andes edasi emotsiooni, et see, mida me nüüd nägema hakkame, tuleb vägev. Sobis sinna oivaliselt.

Nii, nüüd siis etenduse juurde. Algul olin veidi segaduses, et kas mingi tehniline rike, kuid kui ukseid hakkasid avanema, sain aru, et etendus juba käib. Korra tekkis ka kõhedus, kui uksest paistva hämaruse saatel seisis keset saali must figuur. Eriti meeldis, kuidas kõik oli aina kasvav jada. Alustades koputustega, siis uste prõmmimisega ja sealt juba edasi prügikottide lendamise ja inimeste siblimisega. Kogu see algus tekitas minus tunde, kuidas kõik need näitlejad justkui ootavad pingeliselt, et nende elus hakkaks kohe midagi juhtuma.

Liigun edasi ehk katte alla pugemine. Esimesed mõtted, mis mul tekkisid, olid, et kuidas nad puntras justkui näiliselt teevad midagi väga olulist, kuid sealjuures keegi seal puntras ei teadnud, mida nad õigupoolest teevad või kuhu nad jõudma peavad. Kui sellesse mitte süveneda, siis ütlekski, et puhas situatsioonikoomika kõrgem pilootaž, kuid sellesse oli peidetud väga sügav mõte. Inimesed, eriti noored, teevad sageli teatuid asju sotsiaalse surve all ning see puntras olemine oli minu jaoks selle ehtne näide. Keegi hakkas tegema ning teised järgnesid talle, nn juhtoina saatel. Juhtoina motiivi saaks ka edasi kanda juba siis, kui läheb katte alla sukeldumiseks. "Tema läks, ma lähen siis ka". Kuid siin toon pigem välja, kuidas nad näiliselt poevad kuhugi peitu, enda murede-probleemide eest ning lasevad oma stressil ja probleemidel kasvada.

Edasi tuleb terve rida erinevaid probleeme, mis on aktuaalsed igapäevaelus ning kajastavad neid väga tõetruult, nagu tavapärasel noortevahelises suhtluses enamasti ongi. Olgu selleks siis meeste jõuline pealesurumine või naiste salakaval manipuleerimine või noa selga löömine. Või siis hoopis naiste soov teha midagi ka ilma meeste abita (katte lükkamine saalist välja). Karjuti iga mehe peale, kuni lõpuks said mehed aru ning aitasid ka neil aru saada, kes proovisid appi minna, säästes naisi vaimsest alavääristusest, et ikka mees tuleb appi, kui juba 7 korda öelnud "ei".

Kui saadi lõpuks kõik kokku ja üritati kõik selgeks rääkida, siis tuli välja järgmine ühiskondlik probleem ehk ei julgeta öelda, kui midagi häirib või on pahasti, sest mina tundsin, et tegelikult oli neil kõigil ebamugav. Sellest aga ei julgenud keegi midagi väga rääkida, kuna kardeti ühiskonna reaktsiooni. See tuleb igapäevaselt kasvõi koolis välja, kui kardetakse küsida õpetaja käest täiendavaid küsimusi, sest kardetakse kaasõpilaste reaktsiooni. Ning see üks, kes ei saanud järgmisele koosolekule minna, andis

mulle isikliku arusaama, et ta tahab nendest probleemidest rääkida, aga ta kohe üldse ei suuda ning selleks, et ei saaks “ühiskondliku viha” endale kaela, vabandas nii, kuidas jaksas.

Nüüd jõuame mu isikliku lemmikstseenini kogu etenduse juures ehk kappide kooriststeen. Kui jällegi mitte mõelda selle sisemusse, siis see on puhas situatsioonikoomika, mida ma pole kuskil nii hästi lavastatult näinud. Kuid selles ülihümoorikas tegevustejadas on peidetud minu jaoks kogu etenduse kõige tähtsam mõte. Neid kõiki üritati suruda ühte kindlasse kappi, mis kirjeldab “ühiskondlikku normaalsust”, mida kõik peavad järgima. Kes juba füüsiliselt sinna kappi ei mahtunud, kes tegi kõike hoopis vastupidi, kes lendas kapist välja, kes peksis ennast kapist välja, kes üritas kappe vahetada lootes “paremat normaalsust” - kõik need on ka tänapäeva ühiskonnas esil ning minu arust suurepäraselt lavastatud. Lõpuks sai kõigil siiber ning lendasid kappidest välja ja igaüks sai välja öelda, mis neil tõeliselt peas oluline on, ning keegi ei suru oma arvamust või “normaalsust” peale.

Kui algselt lõkke stseen algas, vaatasin: “Ooo Stonehenge, aga miks?” Tunnistan ausalt, et ma ei saanud sellest etendusepäeval üldse aru. Peas olid küsimused “miks? milleks?”. Kuid alles hiljem taipasin, et see oli inimese sisemaailma kujutamine, kus lõke sümboliseeris inimese südant ja kauboi aju. Inimesed sümboliseerisid mõtteid, mis ammutasid inspiratsiooni südamest (leegilt) ning pidasid ajuga (kauboiga) dialooge tähtsate küsimuste üle. Need sädelevad mehikesed, kes hakkasid pimedatest lava- ja saalinurkadest lavale tilkuma, sümboliseerisid minu jaoks säravaid ideid, mis nende dialoogide käigus tekkisid, ning, mis olid ilutulestikuraketide moel valmis inimese sisemusest kõigile ühiskonnas ilmsiks kargama.

Kuigi etenduse vältel toimus korraka väga palju, siis oli see suurepäraselt lavastatud nii, et oli väga selgelt eristatav ja mugav jälgida, mis parajasti toimus. Samuti oli näitlejameisterlikkus tasemel. Kui võeti kasutusele nähtamatud esemed, siis olid need terve aeg seal samas kohas, kuhu need algselt pandi, ja võeti sealt, kuhu pandi. (Kui seletati rusikate näitel, kes teab kedagi, kes teab kedagi, kellel on nii ...)

Aitäh, et võtsite aega ja lugesite mu mõtted läbi (läksin ilmselt natuke hoogu). Tõesti oli huvitav ja mõtlemapanev etendus ning isiklikult soovitan seda kõigile!